

POSTANOWIENIE

Dnia 4 grudnia 2008 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Sychowicz (przewodniczący)

SSN Mirosław Bączyk (sprawozdawca)

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z wniosku R. B. i L. B.

przy uczestnictwie Skarbu Państwa - Prezydenta Miasta W. i A. W.

o wpis,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 4 grudnia 2008 r.,

skargi kasacyjnej wnioskodawcy R. B. od postanowienia Sądu Okręgowego w W.

z dnia 20 listopada 2007 r., sygn. akt V Ca (...),

oddala skargę kasacyjną.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 20 listopada 2007 r. Sąd Okręgowy oddalił apelację wnioskodawców (R. B. i L. B.), wniesioną od postanowienia Sądu Rejonowego z dnia 20 czerwca 2007 r. Sąd Rejonowy oddalił wniosek wnioskodawców, dokonując następujących ustaleń faktycznych.

Wnioskodawcy domagali się wydzielenia z księgi wieczystej Kw nr (...) obszaru o pow. 590 m² (wskazując jako podstawę wpisu decyzję z dnia 25 czerwca 1973 r.), wykreślenia z działu III nr 3 tej księgi ostrzeżenia o wszczęciu postępowania sądowego oraz o wpisanie w dziale I i II tejże księgi jako właściciela wnioskodawcę R. B. w odniesieniu do działki nr 7 o pow. 6.380 m², położonej w K. w W. Jako podstawę tych wpisów wskazali akt notarialny, odpis wpisu z rejestru gruntów oraz kserokopię decyzji wywłaszczeniowej z dnia 25 czerwca 1973 r. Sąd Rejonowy zobowiązał

wnioskodawców do złożenia wypisu z mapy ewidencyjnej (zawierającej wskazanie powierzchni gruntu – wyłączeniowego i nabytego przez R. B.). Małżonkowie B. złożyli wypis z rejestru gruntów obejmujący część działki nr 7, położonej w W. przy K. o pow. 6.149 m² oraz wyrys mapy ewidencyjnej obrazujący tę działkę. Oddalając wniosek, Sąd Rejonowy powołał się na treść art. 626⁸ § 2 k.p.c., art. 629⁹ k.p.c. oraz § 28 ust. i § 36 ust. 1 Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 września 2001 r. w sprawie prowadzenia ksiąg wieczystych i zbioru dokumentów (Dz. U. Nr 102, poz. 1122 ze zm.). Wnioskodawcy zaniechali bowiem złożenia dokumentów stanowiących podstawę oznaczenia nieruchomości w zakresie części wyłączzonej (tj. 590 m²). Ponadto nie wykazali oni tytułu własności do działki nr 7 o pow. 6.149 m² w związku z tym, że księga wieczysta nr (...) prowadzona jest dla nieruchomości o pow. 6.970 m².

Oddalając apelację wnioskodawców od postanowienia Sądu Rejonowego, Sąd Okręgowy stwierdził, że w dacie złożenia wniosku przez wnioskodawców oraz pomimo zarządzeń Sądu, skierowanych do wnioskodawców, do daty rozpatrywania wniosku nie złożyli oni dokumentów stanowiących podstawę wpisu. Dokumenty te przedłożone zostały dopiero w postępowaniu apelacyjnym.

W skardze kasacyjnej wnioskodawcy podnosili zarzuty naruszenia prawa procesowego, tj. art. 5 k.p.c., art. 381 k.p.c., art. 382 k.p.c., art. 386 § 1 k.p.c. oraz art. 626⁸ § 1 i § 2 k.p.c. Domagali się uchylecia zaskarżonego postanowienia i przekazania sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Notarialne nabycie nieruchomości rolnej o pow. 6 970 m², wpisanej do księgi wieczystej nr (...), nastąpiło w 1994 r. [k. (...) i n. akt księgi wieczystej]. W akcie notarialnym sformułowane zostały wnioski stron objęte następnie obecnym postępowaniem o wpis (§ 7 umowy notarialnej). Kierowane do wnioskodawców zarządzenia Sądu Rejonowego, dotyczące przedstawienia odpowiednich dokumentów mogących stanowić właściwą podstawę zgłaszanych wpisów w świetle art. 626⁸ § 2 k.p.c., czyniły zbędną potrzebę udzielenia przez sąd dodatkowych informacji wnioskodawcom na podstawie art. 5 k.c.

Zgodnie z art. 626⁸ § 2 k.p.c., rozpoznając wniosek o wpis do księgi wieczystej, sąd bada jedynie treść i formę wniosku, dołączonych do wniosków dokumentów oraz treść księgi wieczystej. Przepis ten, będący odpowiednikiem dawnego art. 46 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (Dz. U. Nr 19, poz. 147 ze zm.), wyznacza możliwy zakres kognicji sądu w postępowaniu wieczysto-księgowym. Chodzi

tu o kognicję znacznie zawężoną, ograniczoną bowiem jedynie do badania tych elementów, które wymienione są wyraźnie w art. 626⁸ § 2 k.p.c., tj. treści samego wniosku, treści i formy dołączonych do wniosku dokumentów oraz treści księgi wieczystej. Tak zawężony zakres kognicji sądu wieczystoksięgowego wynika z celu tego postępowania w postaci prawidłowego ustalenia stanu prawno-rzeczowego nieruchomości określonej w księdze wieczystej.

Należy zgodzić się ze stanowiskiem Sądu Okręgowego, że przepis art. 626⁸ § 2 k.p.c. określa także zakres kognicji sądu drugiej instancji rozpatrującego apelację. Stanowisko takie jest już ugruntowane w orzecznictwie Sądu Najwyższego (por. np. postanowienie z dnia 11 maja 2004 r., II CK 280/03, nieopubl.; postanowienie z dnia 5 października 2005 r., II CK 781/04; postanowienie z dnia 27 kwietnia 2001 r., III CKN 354/00, OSNC 2001, z. 12, poz. 183; postanowienie z dnia 6 października 2006 r., V CSK 214/06, nieopubl.). Oznacza to, że także Sąd drugiej instancji rozstrzyga jedynie to, czy wpis (lub jego odmowa) pozostaje w zgodzie z prawem w świetle treści zgłoszonego wniosku, treści i formy przedłożonych dokumentów, stanowiących podstawę wpisu, oraz treści księgi wieczystej. Kognicja Sądu odwoławczego w postępowaniu wieczystoksięgowym nie wyklucza możliwości powołania przez uczestników postępowania nowych faktów i dowodów (tak np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 maja 2004 r., II CK 280/03, nieopubl.). Chodzi tu o fakty i dowody, których strona nie mogła powołać w postępowaniu pierwszoinstancyjnym, lecz te nowe fakty i dowody powinny być oceniane przez sąd odwoławczy w ramach hipotezy art. 626⁸ § 2 k.p.c., tzn. na datę faktycznego dokonania (lub odmowy) wpisu. Inaczej mówiąc, Sąd drugiej instancji rozstrzyga jedynie to, czy wpis lub jego odmowa przez sąd rejonowy pozostaje w zgodzie z prawem w świetle treści wniosku, treści i formy dokumentów stanowiących podstawę wpisu oraz treści księgi wieczystej.

Tożsamość prawna zakresu kognicji Sądu pierwszej i drugiej instancji w postępowaniu wieczystoksięgowym prowadzi do wniosku, że odpowiednie dokumenty, będące podstawą wpisu w rozumieniu art. 626⁸ § 2 k.p.c., powinny zostać przedłożone sądowi pierwszej instancji przynajmniej do czasu rozpoznania wniosku o wpis. W związku z tym, że tak się nie stało, a wnioskodawcy złożyli dokumenty dopiero w postępowaniu apelacyjnym (dołączyli je do apelacji), istniały uzasadnione podstawy do oddalenia takiej apelacji. Nietrafione są zatem zarzuty naruszenia art. 626⁸ § 1 i § 2 k.p.c., art. 381 k.p.c., 382 k.p.c. i art. 386 § 1 k.p.c.

Skargę kasacyjną wnioskodawców oddalono jako nieuzasadnioną (art. 398¹⁴ k.p.c.).